

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

**«ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΙΟΥΡΔΑΝΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

ΣΑΒΒΙΔΟΥ ΤΕΡΕΖΑ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ:

ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2019

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία υλοποιήθηκε μια εκτενής έρευνα όσον αφορά την απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης (ΑΤΕΙΘ) στην αγορά εργασίας. Αρχικά, γίνεται μια αναφορά ως προς το βαθμό και την ποιότητα απορρόφησης των αποφοίτων του Τμήματος αλλά και άλλων τμημάτων με γνωστικά αντικείμενα σχετικά με τον κλάδο των τροφίμων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται και αναλύονται αποτελέσματα και συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν έπειτα από τη χρήση δεδομένων ερωτηματολογίων που συλλέχθηκαν από αρμόδιους φορείς του τμήματος και αφορούν την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του τμήματος που ερωτήθηκαν σε τρεις ξεχωριστές συνεντεύξεις τα έτη 2010, 2014 και 2018, με έμφαση το τελευταίο. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν συζητούνται και αναδεικνύονται τόσο ξεχωριστά για κάθε περίοδο συνέντευξης αλλά και συγκριτικά μεταξύ των ετών για καλύτερη κατανόηση και επεξήγηση της μελέτης.

Για το έτος 2018 το 68,9% του δείγματος αποτελείται από τους μισθωτούς, το 10,3% από τους αυτοαπασχολούμενους, το 12,9% από τους άνεργους και το 7,9% από τους άεργους. Από τα κοινά άτομα που ερωτήθηκαν και σε προηγούμενες συνεντεύξεις που διενεργήθηκαν το 2010 και το 2014 το 62,5% των ανέργων απέκτησαν δουλειά, ενώ το 94,2% των εργαζομένων κράτησαν τη δουλειά τους.

Συγκεκριμένα, οι μισθωτοί απόφοιτοι του οικείου Τμήματος εντοπίζονται κυρίως σε εταιρίες στα γεωγραφικά διαμερίσματα της Μακεδονίας και της Στερεάς Ελλάδας σε ποσοστό περίπου 77%. Οι βασικοί τομείς απασχόλησής τους εστιάζονται στα γαλακτοκομικά, εργαστηριακές αναλύσεις, σιτηρά-ζαχαροπλαστική και γενικότερα στην παραγωγή τροφίμων. Το μεγαλύτερο ποσοστό (89,8%) απασχολείται πλήρως, με το 72,3% να εργάζεται σε αντικείμενο άμεσα σχετιζόμενο με τις σπουδές του. Από τα άτομα αυτά το 38,5% θα στρέφονταν σε αναζήτηση νέας απασχόλησης λόγω χαμηλών αποδοχών και το 17,6% λόγω δυσμενών συνθηκών εργασίας.

Το 50% των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων εργάζεται σε οικογενειακή επιχείρηση και το 42,6% έχει δημιουργήσει τη δική του αυτοδύναμη επιχείρηση. Οικονομική ενίσχυση δέχονται κυρίως από οικογενειακά κεφάλαια (66,7%). Η πλειονότητα των επιχειρήσεων αυτών βρίσκονται στη Μακεδονία (51,5%) και στη Θεσσαλία (26,5%) και το 60% δε σχετίζονται με το αντικείμενο σπουδών.

Οι άνεργοι απόφοιτοι αναζητούν εργασία μέσω αγγελιών και αποστολής βιογραφικών, ενώ ο χρόνος ανεργίας μετά το πέρας των σπουδών τους ανέρχεται περίπου σε 1 χρόνο. Ένα μικρό μέρος των αποφοίτων δεν ψάχνει δουλειά λόγω εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας, οικονομικής αυτοδυναμίας, μεταπτυχιακών σπουδών είτε λόγω εγκυμοσύνης.

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	1
2. Ο κλάδος των τροφίμων.....	2
2.1 Επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του τμήματος και άλλων τμημάτων παρόμοιου αντικειμένου	2
Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.....	3
Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	4
Γεωπονική Σχολή.....	4
Χημικοί	4
Χημικοί μηχανικοί	5
Πανελλήνια Ένωση Τεχνολόγων Τροφίμων	5
Σύγκριση του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων με άλλα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ομοειδούς αντικειμένου.	6
3. Μεθοδολογία	6
3.1 Μεθοδολογία έρευνας.....	6
3.2 Μεθοδολογία στατιστικής ανάλυσης	7
4. Στατιστική ανάλυση των στοιχείων.....	7
4.1 Γενικά χαρακτηριστικά και στοιχεία αποφοίτων	7
4.2 Μισθωτοί.....	12
4.3 Αυτοαπασχολούμενοι	21
4.4 Άνεργοι.....	23
4.5 Άεργοι.....	25
4.6 Σύγκριση αποτελεσμάτων με τα ποσοστά άλλων τμημάτων	26
5. Συμπεράσματα	26
5.1 Προτάσεις για τη βελτίωση μελλοντικής έρευνας.....	27
6. Βιβλιογραφία.....	28
Παραρτήματα	29

1. Εισαγωγή

Το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης έντονα πλέον υπαρκτό από τις αρχές της δεκαετίας έχει άμεσο αντίκτυπο στην αγορά εργασίας και κατά συνέπεια στην προοπτική ένταξης των αποφοίτων σε αυτήν. Με την αλλαγή αυτή στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς και τη μεταβολή στον τρόπο παροχής και ζήτησης υπηρεσιών οι φορείς απασχόλησης και οι επιχειρήσεις υποχρεώθηκαν να προσαρμοστούν στη νέα τάξη των πραγμάτων. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, πολύ λίγοι επαγγελματικοί κλάδοι άντεξαν την παρατεταμένη ύφεση στην οικονομία. Εξαίρεση αποτελούν οι τομείς που σχετίζονται με τον τουρισμό, οι βιομηχανίες πετρελαίου και οι επιχειρήσεις τροφίμων.

Η παρούσα μελέτη πραγματοποιείται την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΑΤΕΙΘ με την πάροδο των χρόνων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της έρευνας που πραγματοποιήθηκε μέσω κατάλληλα διαμορφωμένων ερωτηματολογίων πρωτεύον αντικείμενο διερεύνησης αποτέλεσε το ποσοστό και το είδος απασχόλησης των ερωτηθέντων αποφοίτων (μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι) αλλά παράλληλα και το ποσοστό ανεργίας/αεργίας και οι λόγοι που τους οδήγησαν σ' αυτό. Η μελέτη διενεργήθηκε σε τρία ξεχωριστά έτη, το 2010, 2014 και 2018 εστιάζοντας κυρίως στο 2018 ως πιο πρόσφατο σύμφωνα με την ημερομηνία διεξαγωγής της έρευνας.

Αναλυτικά, στην πρώτη περίπτωση εξετάζονται τα στοιχεία εκπαίδευσης του αποφοίτου όπως η πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών, αλλά και στοιχεία που αφορούν την απασχόλησή του ως μισθωτός/αυτοαπασχολούμενος όπως είναι η θέση που καταλαμβάνει στην απασχόλησή του, ο βαθμός ικανοποίησής του και τέλος ο τρόπος εύρεσης της προκείμενης εργασίας.

Κατά τη δεύτερη περίπτωση διερευνήθηκαν στοιχεία όπως ο χρόνος άνευ απασχόλησης μετά τη λήψη πτυχίου, οι ενέργειες ή μη του άνεργου/άεργου αποφοίτου προς εύρεση απασχόλησης, ακόμα και αν εργάστηκε στο παρελθόν και η συνάφεια της εργασίας με το αντικείμενο σπουδών.

Η διεξαγωγή της έρευνας πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων και το μέγεθος του δείγματος που αφορά τους απόφοιτους του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων είναι 1.027 άτομα. Στόχος υλοποίησης της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση της κατάστασης και του είδους απασχόλησης καθώς και οι τρόποι ένταξης των αποφοίτων του τμήματος στην αγορά εργασίας καθώς επίσης και της επαγγελματικής τους πορείας διαχρονικά.

2. Ο κλάδος των τροφίμων

Ο τομέας των τροφίμων είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός κλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τζίρο 1,098 δισεκατομμύρια €, ο οποίος απασχολεί 4,24 εκατομμύρια άτομα (Saguy et al., 2018).

Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων & Ποτών συνεισφέρει σημαντικά στην εγχώρια οικονομία με 15,7 χιλιάδες επιχειρήσεις και 111 χιλιάδες εργαζόμενους και αποτελεί έναν από τους πλέον ανταγωνιστικούς κλάδους με πολλές προοπτικές ανάπτυξης. Οι στρατηγικές ανάπτυξης αφορούν στα προϊόντα, την παραγωγή, τα logistics και το μάρκετινγκ.

Ο κλάδος παραγωγής Τροφίμων & Ποτών είναι σημαντικός και παρ' όλο που δέχτηκε ύφεση κατά την περίοδο της κρίσης, παρέμεινε σε καλό επίπεδο λόγω της αύξησης παραγωγής και συνάμα των εξαγωγών Τροφίμων. Το 50% της παραγωγής αναφέρεται στα γαλακτοκομικά, την αρτοποιία και τα έλαια με τις εξαγωγές να αποτελούν το 37% της παραγωγής.

Η παραγωγή Τροφίμων, την περίοδο 2009-2016, αυξήθηκε κατά 20% σε αναντιστοιχία με την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Η σταθερή κατανάλωση, οι ελαφρά αυξημένες τιμές αλλά και η αύξηση των εξαγωγών, είχαν ως αποτέλεσμα την άνοδο του κύκλου εργασιών των εταιρειών Τροφίμων. Η πλειονότητα των εταιρειών είναι μικρές, οικογενειακές επιχειρήσεις, που απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα. Ωστόσο, αυτές αντιπροσωπεύουν μόνο το 18% των συνολικών εσόδων του κλάδου. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις, που απασχολούν περισσότερους από 50 εργαζόμενους, παρουσιάζουν σταθερότητα ενώ τα έσοδά τους τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν. Οι μεγαλύτερες εταιρίες απασχολούν περίπου 14 χιλιάδες εργαζόμενους.

Η μέση εταιρία του κλάδου Τροφίμων & Ποτών στην Ελλάδα απασχολεί περίπου 141 εργαζόμενους, ενώ η μέση αντίστοιχη ευρωπαϊκή περίπου 200 εργαζόμενους.

Περίπου το 75% των εσόδων των Τροφίμων & Ποτών προέρχονται από την αρτοποιία, τα γαλακτοκομικά αλλά και από τα φρούτα & λαχανικά, την κονσερβοποιία και τα αλκοολούχα ποτά. Τα αλιεύματα και το κρέας αποτελούν τους λιγότερο κερδοφόρους κλάδους. Επίσης, γαλακτοκομικά και παγωτά, αρτοποιία, νερά και αναψυκτικά κατέχουν συνολικά το 55% της παραγωγής του κλάδου Τροφίμων & Ποτών (www.pwc.com, 2019).

2.1 Επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του τμήματος και άλλων τμημάτων παρόμοιου αντικειμένου

Τα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας επιδεινώνονται για όσους αποφοίτησαν πιο πρόσφατα από όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Οι απόφοιτοι δεν απασχολούνται άμεσα και πλήρως όπως παλιότερα καθώς και μερικοί ετεροαπασχολούνται. Παράλληλα, αρκετοί είναι εκείνοι που στρέφονται σε επιπλέον σπουδές μετά την απόκτηση πτυχίου με σκοπό τη αναβάθμισή τους και την αύξηση των πιθανοτήτων πρόσληψης. Έχοντας στα χέρια τους ένα πτυχίο με υψηλή ζήτηση και καλά

εξοπλισμένοι με γνώσεις μπορούν να πορευτούν θετικά στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Οι τρεις μεταβλητές που επηρεάζουν περισσότερο την επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων είναι το φύλο, οι μεταπτυχιακές σπουδές και η ειδικότητα (Koiliias et al., 2011).

Παρά την οικονομική δυσχέρεια και την αύξηση ανεργίας, τα επαγγέλματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα φαίνεται πως παρουσιάζουν σημαντικές προοπτικές ζήτησης. Οι Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών είναι ένας δυναμικός και ανταγωνιστικός κλάδος της οικονομίας ακόμα και κατά την περίοδο της οικονομικής ύφεσης. Οι βασικοί λόγοι είναι πως ο κλάδος είναι σε ένα μεγάλο ποσοστό εξαγωγικός κυρίως σε φρούτα, λαχανικά και έλαια, οι κλιματολογικές συνθήκες που ευνοούν τη παραγωγή, και η αναγκαία κάλυψη διατροφικών αναγκών. Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί η δημιουργία νέων επαγγελμάτων που σχετίζονται με τρόφιμα όπως είναι οι επιστήμονες R&D, το marketing τροφίμων, οι συμβουλευτικές επιχειρήσεις και οι υπεύθυνοι νομοθεσίας τροφίμων (www.insuranceworld.gr, 2019; www.edujob.gr, 2019).

Σε αντιπαράθεση με την οικονομική εξασθένηση φαίνεται ότι για κάποια Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Τμήματα αυτών τα νέα δεν είναι και τόσο άσχημα. Από έρευνα που διενεργήθηκε από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος διαπιστώθηκε ότι η ανεργία των αποφοίτων ΤΕΙ είναι μειωμένη συγκριτικά με το συνολικό ποσοστό των ανέργων αποφοίτων στην Ελλάδα. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό ανεργίας των πτυχιούχων που δεν έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό δίπλωμα είναι διπλάσιο σε σχέση με τους ομόλογούς τους που έχουν αποκτήσει πτυχίο μεταπτυχιακού (8% έναντι 4%) (Koiliias et al., 2011).

Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης

Σύμφωνα με παρελθοντικές έρευνες που έχουν διεξαχθεί οι απόφοιτοι μισθωτοί του ΑΤΕΙΘ την περίοδο 1997-2001 δηλώνουν ότι η εργασία στην οποία απασχολούνται σχετίζεται κατά 33% με το αντικείμενο σπουδών τους και 63% των απασχολούμενων αποφοίτων είναι άκρως ικανοποιημένοι (37%) ή πολύ (26%) με το περιεχόμενο της τρέχουσας εργασίας τους. Επιπλέον, ο πιο δημοφιλής τρόπος απόκτησής της είναι μέσω διαγωνισμών (Koiliias et al., 2011).

Σχετικά με τους αυτοαπασχολούμενους πτυχιούχους του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης φαίνεται το 74% να έχει συνάψει τη δική του επιχείρηση με βαθμό ικανοποίησης υψηλότερο σε σύγκριση με τους μισθωτούς αποφοίτους. Συντριπτική πλειοψηφία (88,5%) των αποφοίτων εργάζονται, ενώ το ποσοστό ανεργίας ανέρχεται σε 7,4% και το 4,1% των αποφοίτων είναι αδρανείς. Το ποσοστό ανεργίας των πτυχιούχων ΤΕΙ είναι χαμηλότερο από το μέσο ποσοστό ανεργίας των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ίδιας ηλικίας (9,15%). Ωστόσο, ο μέσος όρος σχετικής διάρκειας ανεργίας του συνολικού πληθυσμού είναι σημαντικά υψηλός, φθάνοντας τα 2 έτη. Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων (81%) είναι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης, ενώ μόνο το 4% εργάζεται με μερική απασχόληση (Koiliias et al., 2011). Σε παρόμοια μελέτη που πραγματοποιήθηκε για την αποκατάσταση διαφόρων ειδικοτήτων του ΑΤΕΙΘ, το Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων παρουσιάζει 68% απασχολησιμότητα σε μισθωτούς και 12% σε αυτοαπασχολούμενους (Kostoglou et al., 2011). Επιπλέον,

αυξημένο είναι το ποσοστό των μισθωτών που απασχολούνται πλήρως (77,5%) (Κώστογλου, 2007).

Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Περισσότερο ικανοποιημένοι δηλώνουν οι απόφοιτοι μισθωτοί του ΤΕΙ Αθήνας και Θεσσαλονίκης ως προς τη συνάφεια των σπουδών τους με την απασχόλησή τους. Ο μέσος χρόνος αναμονής για την πρώτη εργασία στο σύνολο των μισθωτών αποφοίτων ΤΕΙ ανέρχεται στους 12 μήνες. Οι χρόνοι αναμονής των κεντρικών ΤΕΙ είναι λίγο μικρότεροι, χωρίς ωστόσο οι διαφορές από τα περιφερειακά ΤΕΙ να είναι σημαντικές (Κοΐλιας et al., 2010).

Η έρευνα για τους αυτοαπασχολούμενους έδειξε ότι 5-7 έτη μετά την περάτωση των σπουδών, το 40% των αυτοαπασχολούμενων έχουν ιδρύσει τη δική τους επιχείρηση, ενώ το 60% εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Τα μεγαλύτερα ποσοστά αυτοαπασχολούμενων καταγράφηκαν σε αποφοίτους του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (28%) και του ΤΕΙ Αθήνας (22%) (Κοΐλιας et al., 2010).

Γεωπονική Σχολή

Για τους απόφοιτους των τμημάτων της Γεωπονικής σχολής 7-10 έτη μετά την αποφοίτηση καταγράφεται αυξημένο ποσοστό απασχόλησης (82%). Επιπροσθέτως, εμφανίζουν μέσο χρόνο ανεργίας 16 μήνες, που είναι και η μέση τιμή όλων των ανέργων. Ωστόσο, δεν παρουσιάζεται μεγάλη αντιστοιχία του πτυχίου με την μετέπειτα απασχόληση καθώς και ο βαθμός ικανοποίησης των εργαζομένων και οι αμοιβές είναι χαμηλά (Κοΐλιας et al., 2010).

Όσον αφορά του Γεωπόνους του ΑΠΘ δήλωσαν απασχολούμενοι σε ποσοστό 60,5%, άνεργοι σε ποσοστό 31,4% και μη ενεργοί σε ποσοστό 8,1%. Οι περισσότεροι εργάζονται ως συμβασιούχοι έργου απασχολούμενοι σε δημόσιο τομέα και ακολουθούν οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα (Βαβάτση & Γεωργίου, 2006).

Γενικότερα, η Γεωπονική ανήκει στους κλάδους που οι φοιτητές τους εμφανίζουν τη σχετικά μεγαλύτερη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών τους. Πέντε έως επτά έτη μετά την αποφοίτηση, το ποσοστό απασχόλησης των πτυχιούχων γεωπονίας είναι λίγο χαμηλότερο, ενώ το ποσοστό ανεργίας πολύ υψηλότερο από άλλες σχολές (Καραμεσίνη, 2008).

Χημικοί

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν από την Ένωση Ελλήνων Χημικών, το 20% των μελών της απασχολείται στη Βιομηχανία, ενώ το 17% υπηρετεί στην εκπαίδευση. Παράλληλα το 10% εργάζεται σε δημόσιους φορείς και

ερευνητικά ινστιτούτα. Επιπρόσθετα, το 14% δραστηριοποιείται σε ιδιωτικά εργαστήρια ή στην ενημέρωση, ενώ ένα 5% συνεχίζει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο (www.newsbeast.gr, 2019).

Χημικοί μηχανικοί

Σύμφωνα με μελέτη που αφορά την απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του ΑΠΘ, σε δείγμα 107 απόφοιτων, εκ των οποίων οι 53 είναι άνδρες (49,5%) και 54 γυναίκες (50,5%), βρέθηκε πως το 54% πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές με στόχο την ευκολότερη εύρεση εργασίας πάνω στις σπουδές τους. Οι απόφοιτοι του Τμήματος Χημικών Μηχανικών δήλωσαν απασχολούμενοι σε ποσοστό 72%, άνεργοι σε ποσοστό 16,8% και μη ενεργοί σε ποσοστό 11,2%. Όσον αφορά τους εργαζόμενους, ποσοστό κάτω από 10% είναι αυτοαπασχολούμενοι, ενώ οι υπόλοιποι είναι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα. Από αυτούς το 70,8% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι η πρώτη του σημαντική απασχόληση (Βαβάτση & Γεωργίου, 2006). Οι συμβασιούχοι έργου που απασχολούνται κυρίως σε έναν εργοδότη είναι πολύ καλά αμειβόμενοι σε σχέση με το μέσο όρο αποφοίτων και θεωρείται ότι οι επαγγελματικές προοπτικές στην τρέχουσα εργασία τους είναι θετικές (Καραμεσίνη, 2008). Σημαντικό γεγονός είναι πως παραπάνω από το 50% του δείγματος βρήκε εργασία σε διάστημα μικρότερο των έξι μηνών. Το μεγαλύτερο μέρος των αυτοαπασχολούμενων δέχτηκε οικονομική στήριξη από μέλη της οικογένειας και από φιλικό περιβάλλον, ενώ μηδαμινό είναι το ποσοστό που πήρε δάνειο από τράπεζα για την ίδρυση της επιχείρησης. Σύμφωνα με δεδομένα της έρευνας κύριοι λόγοι ανεργίας είναι η έλλειψη εμπειρίας και επιπλέον δεξιοτήτων, ενώ ένα μικρό ποσοστό δήλωσε πως η έλλειψη εργασίας οφείλεται σε διακρίσεις λόγω φύλου (Βαβάτση & Γεωργίου, 2006).

Αντίθετα, σύμφωνα με άρθρο που δημοσιεύτηκε αφορώντας τους αποφοίτους του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), αποτυπώνονται οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στους χημικούς μηχανικούς, με αύξηση της ανεργίας μέχρι 7%, με ιδιαίτερα έντονη την παρουσία μακροχρόνιων ανέργων. Η αύξηση αυτή στην προκείμενη περίπτωση οφείλεται στη δραματική συρρίκνωση των μισθών, καθώς και στην έλλειψη θέσεων εργασίας στο δημόσιο τομέα. Μεγάλο είναι και το ποσοστό αποφοίτων που μετά την απόκτηση του πτυχίου, δεν αναζητά άμεσα εργασία, και όπως οι απόφοιτοι του ΑΠΘ, επιλέγει να πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές (www.lifo.gr, 2019).

Πανελλήνια Ένωση Τεχνολόγων Τροφίμων

Μέσω έρευνας που πραγματοποιήθηκε από τους αρμόδιους της Πανελλήνιας Ένωσης Τεχνολόγων Τροφίμων (ΠΕΤΕΤ) που αφορά την κατάσταση απασχόλησης των μελών της για το έτος 2018 προέκυψε ότι το 73% απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα και στον δημόσιο το 11%. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες αποτελούν το 5%, ενώ οι εργοδότες το 1%. Το 10% καταλαμβάνουν τα άνεργα μέλη της ΠΕΤΕΤ.

Για όσα μέλη της ΠΕΤΕΤ ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα, το 63% εργάζεται σε βιομηχανίες τροφίμων, το 13% σε εμπορικές επιχειρήσεις και το 12% στην εκπαίδευση. Τα μέλη που απασχολούνται σε βιομηχανίες φαρμάκων και καλλυντικών αποτελούν το 3%. Στο 1% ανέρχεται το ποσοστό απασχόλησης σε εργαστήρια ανάλυσης, εταιρίες συμβούλων, τουρισμός-μαζική εστίαση και εταιρίες πιστοποιήσεων. Το υπόλοιπο ποσοστό εργάζεται σε άλλου είδους εταιρίες.

Σχετικά με την κατεύθυνση απασχόλησης το 53% εργάζεται σε θέση ποιοτικού ελέγχου, το 11% στην παραγωγή, το 9% στην έρευνα και ανάπτυξη, το 5% στην εκπαίδευση κ.ά (www.petet.org.gr, 2019).

Σύγκριση του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων με άλλα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ομοειδούς αντικειμένου.

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα και τα ποσοστά που αναφέρθηκαν παραπάνω φαίνεται ότι στο Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα γενικότερα αλλά και συγκεκριμένα στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων τα ποσοστά ανεργίας είναι χαμηλά ενώ παράλληλα στατιστικές έρευνες δείχνουν ότι η μετέπειτα απασχόληση των αποφοίτων παρουσιάζει μεγάλη σχετικότητα με τις σπουδές. Στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών παρά τη σχετικότητα της εργασίας τους με το πτυχίο φαίνεται να αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας. Αντίθετα στα Τμήματα της Γεωπονικής Σχολής υπάρχει μικρή συσχέτιση του αντικειμένου σπουδών με την εργασία τους αλλά και αρκετά αυξημένο διάστημα ανεργίας. Βέβαια, τα αποτελέσματα αυτά δεν είναι εντελώς αντιπροσωπευτικά καθώς συλλέχθηκαν διαφορετικές χρονικές περιόδους και από διαφορετικά δείγματα αποφοίτων οπότε έχουν μια απόκλιση από την τωρινή πραγματικότητα.

3. Μεθοδολογία

3.1 Μεθοδολογία έρευνας

Στην προκείμενη ενότητα, γίνεται μια περιγραφή των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν για τη διεκπεραίωση της έρευνας. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε συνίστατο αρχικά σε ένα κατάλληλα προσαρμοσμένο ερωτηματολόγιο απευθυνόμενο στους απόφοιτους του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΑΤΕΙΘ. Τα ονόματα των αποφοίτων και τα προσωπικά τους στοιχεία συλλέχθηκαν σε τρεις λίστες για το 2010, 2014 και 2018 που αντιστοιχούν σε 1109, 1341 και 1559 άτομα, με τη βοήθεια του Γραφείου Διασύνδεσης του ΑΤΕΙΘ και της Γραμματείας του οικείου τμήματος. Οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν για το 2010, 2014 και 2018 από τις λίστες των αποφοίτων και ανταποκρίθηκαν 288, 352, και 512 άτομα αντίστοιχα, τα οποία ερωτήθηκαν μέσω τηλεφωνικής συνέντευξης. Από το σύνολο των ερωτηθέντων και για λόγους απόλυτα συγκριτικούς για τα τρία χρονικά διαστήματα, προέκυψαν ερωτηματολόγια με 242 πλήρεις απαντήσεις για το 2010, 289 για το 2014 και 496 για το 2018. Δεδομένα με προφανή λάθη και ελλιπή απορρίφθηκαν. Οι ερωτήσεις που συμπεριλήφθηκαν στο ερωτηματολόγιο αφορούν

αρχικά τα γενικά στοιχεία των αποφοίτων και έπειτα στοιχεία απορρόφησής τους στην αγορά εργασίας.

3.2 Μεθοδολογία στατιστικής ανάλυσης

Τα στοιχεία των αποφοίτων που συλλέχθηκαν αναλύθηκαν τόσο περιγραφικά όσο και με τεχνικές στατιστικής ανάλυσης. Συγκεκριμένα, μεταφέρθηκαν σε αρχείο Microsoft Excel όπου και τοποθετήθηκαν σε λίστες ανάλογα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, κατόπιν διενεργήθηκε μεταφορά των δεδομένων αυτών σε αρχείο Minitab 18. Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζονται τα περιγραφικά στατιστικά για όλες τις ερωτήσεις που συμπεριλήφθηκαν στο ερωτηματολόγιο καθώς και πίνακες που περιλαμβάνουν αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες. Σε κάποιες περιπτώσεις οι αναγραφόμενοι πίνακες ακολουθούνται από γραφήματα, με τη βοήθεια των οποίων διεξάγονται πιο εύκολα και κατανοητά αποτελέσματα.

4. Στατιστική ανάλυση των στοιχείων

Με **μπλε** δίνεται έμφαση στις σημαντικές αυξανόμενες τιμές, με **πορτοκαλί** στις μειούμενες τιμές και με **κόκκινο σε** εκείνες που παραμένουν σταθερές.

4.1 Γενικά χαρακτηριστικά και στοιχεία αποφοίτων

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται το φύλο των αποφοίτων που συμμετείχαν στην έρευνα, καθώς και τα μαθησιακά χαρακτηριστικά τους. Για το έτος 2018 το πλήθος των ατόμων που πήραν μέρος στην έρευνα ήταν 496, εκ των οποίων οι άνδρες αποτελούν το 37,7%, ήτοι 192 άτομα, και οι γυναίκες 61,3%, ήτοι 304, με το ποσοστό των γυναικών να υπολείπεται των ανδρών κατά 23,6 ποσοστιαίες μονάδες. Παρατηρώντας το λόγο Άνδρες/Γυναίκες διαχρονικά στα έτη των συνεντεύξεων στον Πίνακα 1 (107/145, 120/169, 192/304) αποδεικνύεται πως το δείγμα είναι αξιόπιστο εφόσον οι αναλογίες που προκύπτουν είναι ίσες (1:1,4, 1:1,4, 1:1,6) (Σχήμα 3).

Αναφορικά με το βαθμό πτυχίου παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών (62,6%) αποφοιτεί με βαθμό «ΚΑΛΩΣ» (5 έως 6,5), κι ένα ποσοστό μικρότερο κατά το ήμισυ (37,2%) με βαθμό «ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ» (6,5 έως 8). Οι απόφοιτοι με βαθμό «ΑΡΙΣΤΑ» (8 έως 10) αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο ποσοστό (0,2%), διαχρονικά αμετάβλητο (Σχήμα 3).

Ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό των πτυχιούχων (79,3%) δεν συνεχίζει μεταπτυχιακές σπουδές, είτε λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης, είτε λόγω της άμεσης απορρόφησης στην αγορά εργασίας. Παρ' όλα αυτά, από το έτος 2010 έως το έτος 2018 παρατηρείται μία σταδιακή αύξηση των μεταπτυχιακών στο εσωτερικό (από 9,6% σε 17,4%). Αντίθετα, μόνο ένα μικρό ποσοστό αποφοίτων (3,3%) παρακολουθεί σπουδές στο εξωτερικό (Σχήμα 3).

Πίνακας 1. Φύλο και μαθησιακά χαρακτηριστικά αποφοίτων (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

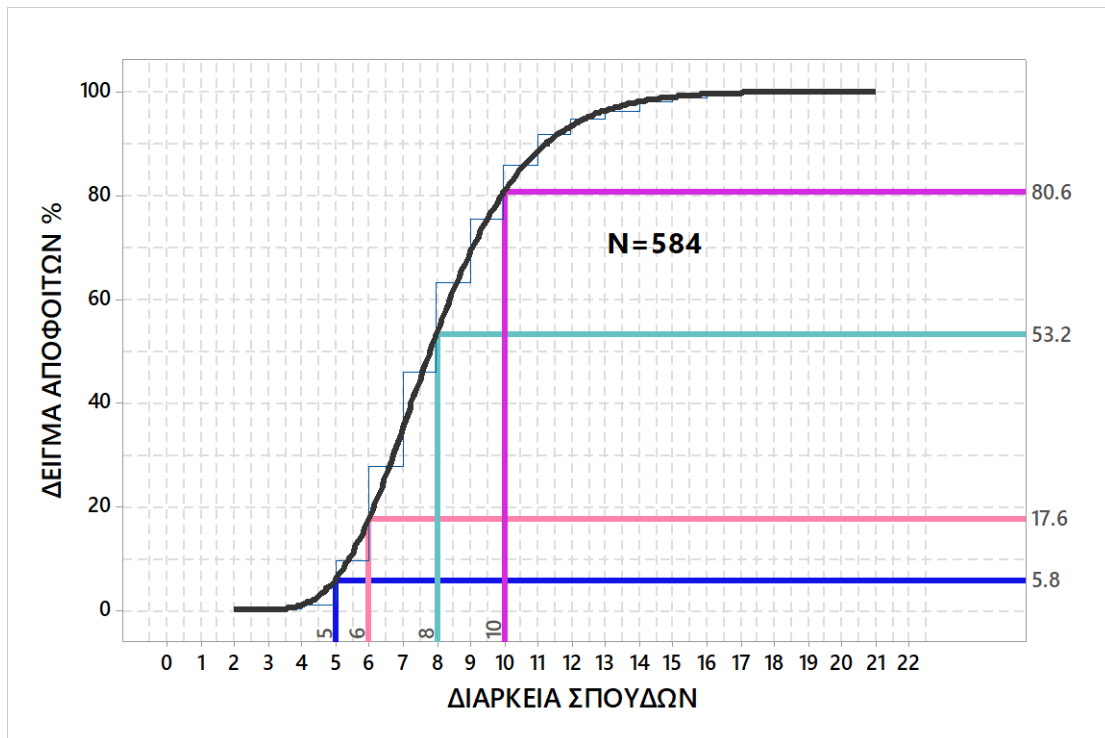
Φύλο	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Ανδρας	107	120	192	42,5	41,5	38,7
Γυναίκα	145	169	304	57,5	58,5	61,3
Σύνολο	252	289	496			

Βαθμός	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Καλώς	147	182	296	59,5	64,8	62,6
Λίαν καλώς	98	97	176	39,7	34,5	37,2
Άριστα	2	2	1	0,8	0,7	0,2
Σύνολο	247	281	473			

Μεταπτυχιακές σπουδές	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Καθόλου	213	236	383	84,9	81,7	79,3
Εσωτερικό	24	41	84	9,6	14,2	17,4
Εξωτερικό	14	15	16	5,6	5,2	3,3
Σύνολο	251	292	483			

Παρακάτω σε δείγμα 584 ατόμων που αφορά όλα τα άτομα που έλαβαν μέρος στις συνεντεύξεις των ετών 2010, 2014 και 2018 υποδεικνύεται ότι το 5,8% των αποφοίτων παίρνουν πτυχίο στα 5 χρόνια, το 17,6% στα 6 χρόνια, ενώ ο μέσος όρος αποφοίτησης (53,2%) είναι 8 χρόνια.

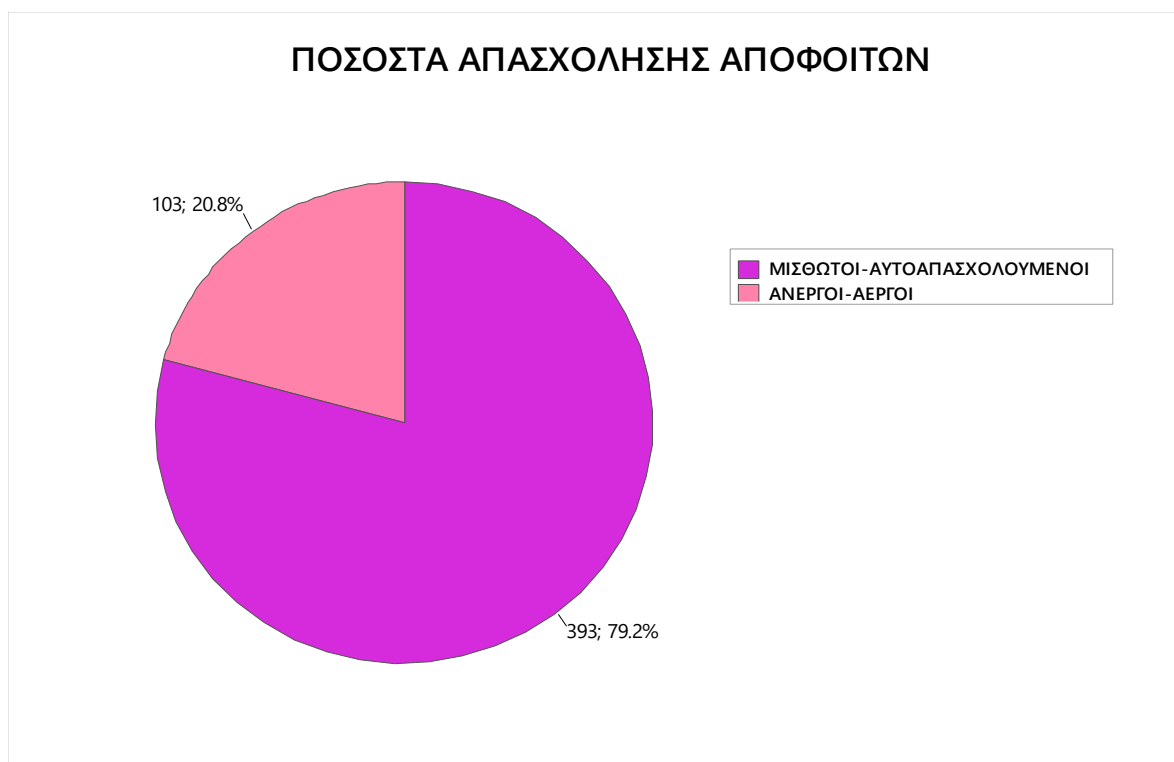
Το νούμερο αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα γιατί ένας σημαντικός αριθμός αποφοίτων προσλαμβάνεται κατά τη φοίτησή του από το φορέα πρακτικής άσκησης και παρατείνει έτσι τη διάρκεια των σπουδών του. Ακόμη ένας λόγος που οδηγεί σε αυτήν την καθυστέρηση είναι η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας πριν τη λήψη πτυχίου αλλά και λόγοι βιοπορισμού για τους οποίους αναβάλλουν τις σπουδές τους. Σημαντικό αίτιο της αυξημένης διάρκειας φοίτησης είναι το χαμηλό υπόβαθρο γνώσεων των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα σε αντίθεση με το αρκετά απαιτητικό πρόγραμμα σπουδών.

Σχήμα 1. Διάρκεια σπουδών των αποφοίτων συνολικά στις συνεντεύξεις.

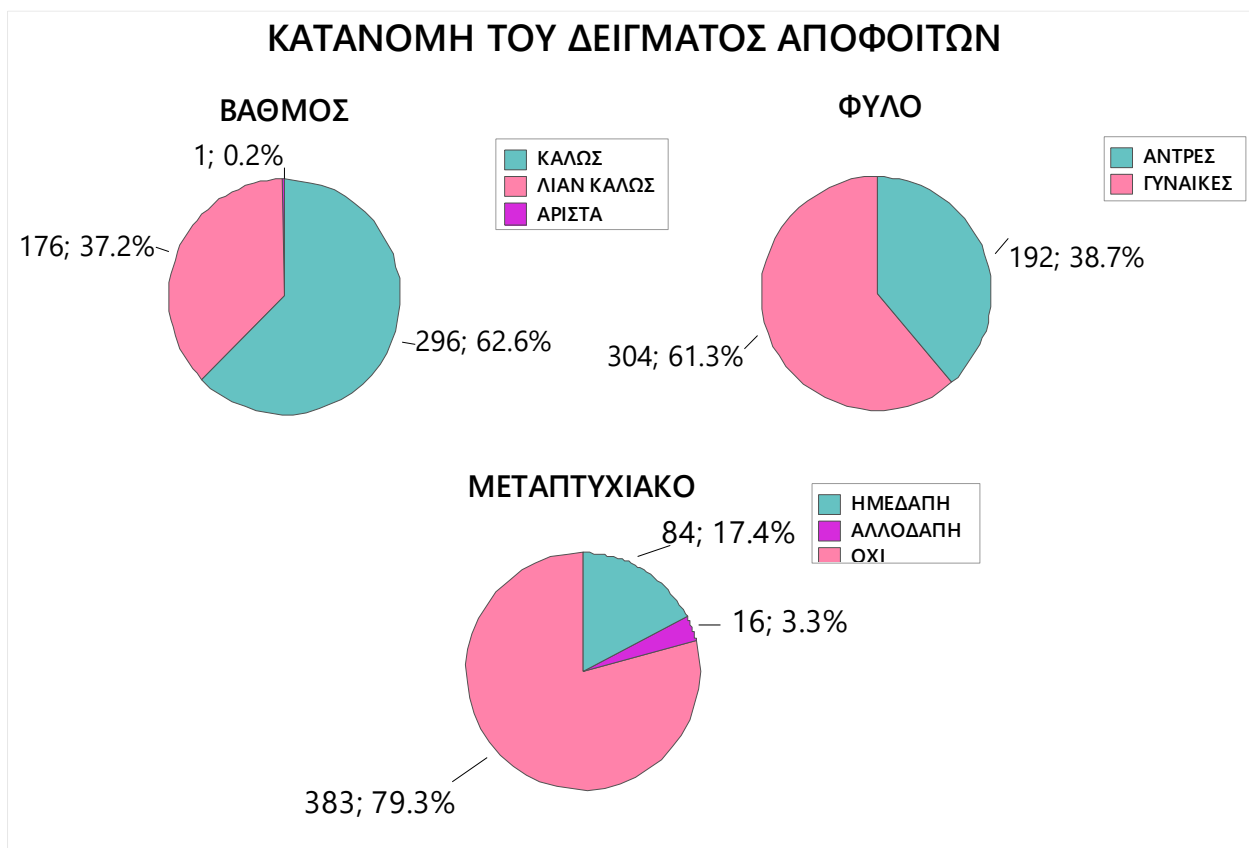
Κατά τη συνέντευξη του 2018 ανταποκρίθηκαν 496 άτομα εκ των οποίων οι 284 είχαν πάρει μέρος και σε προηγούμενη συνέντευξη. Σύμφωνα με την παρούσα μελέτη και το Σχήμα 2 διαπιστώνεται ότι περίπου το 80% των αποφοίτων απασχολούνται στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα και σε αυτοδύναμες επιχειρήσεις. Το υπόλοιπο 20% είτε βρίσκεται σε στάδιο αναζήτησης απασχόλησης είτε δηλώνουν άεργοι.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Σχήμα 2. Ποσοστά απασχόλησης ή μη των αποφοίτων κατά τη συνέντευξη του 2018.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Σχήμα 3. Κατανομή του δείγματος των αποφοίτων στις συνεντεύξεις του 2018.

Στον Πίνακα 2 παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων (68,9%) απασχολούνται ως μισθωτοί. Συγκρίνοντας με προηγούμενες έρευνες φαίνεται πως υπήρξε μία μείωση στη μισθωτή απασχόληση τη περίοδο 2010-2014 της τάξης του 10%, για την οποία υπεύθυνη είναι η οικονομική κρίση της χώρας, ποσοστό το οποίο επανήλθε κατά την έρευνα του 2018. Σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι το ποσοστό των ανέργων κατά τη διάρκεια της κρίσης είχε αυξηθεί δραματικά (25%), όμως μέχρι τον ερχομό του 2018 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε κατά 12,5%.

Πίνακας 2. Επαγγελματική κατάσταση των αποφοίτων στα τρία έτη υλοποίησης της έρευνας (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Ολικό δείγμα	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Μισθωτοί	169	167	342	67,9	58,8	68,9
Αυτοαπασχολούμενοι	25	29	51	10,0	10,2	10,3
Άνεργοι	43	72	64	17,3	25,4	12,9
Άεργοι	12	16	39	4,8	5,6	7,9
Σύνολο	249	284	496			

Η εργασιακή πορεία των κοινών ατόμων στα τρία έτη δειγματοληψίας απεικονίζεται λεπτομερώς στον Πίνακα 3 στον οποίο καταγράφηκαν τα ατομικά συμβάντα κάθε απόφοιτου. Οι μισθωτοί ανερχόμενοι σε 124 άτομα συνεχίζουν την εργασία τους στον ίδιο χώρο μειωμένοι κατά 22 άτομα, από τους οποίους 15 στρέφονται στην αυτοαπασχόληση, 4 χαρακτηρίζονται άνεργοι και 3 απέχουν οικειοθελώς από κάθε εργασία. Από τους 13 αυτοαπασχολούμενους αρχικά, 4 μεταπήδησαν στη μισθωτή εργασία και 8 διατήρησαν τις ασχολίες τους, ενώ ένας έμεινε άνεργος. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι άτομα που στις έρευνες του 2010, 2014 ήταν άνεργοι, πλέον απασχολούνται εξ' ολοκλήρου. Συγκεκριμένα, από τους 8 ανέργους οι 4 προσλήφθηκαν ως μισθωτοί σε διάφορες εταιρίες, ενώ από τους 22 άεργους μόνο 4 παρέμειναν, οι 9 μεταπήδησαν στους μισθωτούς και οι λοιποί 9 στην αυτοαπασχόληση.

Πίνακας 3. Εργασιακή εξέλιξη διαχρονικά των κοινών αποφοίτων.

Προηγούμενη συνέντευξη	2018	N	N%
Μισθωτοί N=124	Μισθωτοί	102	61,0
	Αυτοαπασχολούμενοι	15	9,0
	Άνεργοι	4	2,4
	Άεργοι	3	1,8
Αυτοαπασχολούμενοι N=13	Μισθωτοί	4	2,4
	Αυτοαπασχολούμενοι	8	4,8
	Άνεργοι	1	0,6
Άνεργοι N=8	Μισθωτοί	4	2,4
	Αυτοαπασχολούμενοι	1	0,6
	Άεργοι	3	1,8
Άεργοι N=22	Μισθωτοί	9	5,4
	Άνεργοι	9	5,4
	Άεργοι	4	2,4
		167	

4.2 Μισθωτοί

Στον Πίνακα 4 γίνεται μια κατανομή των μισθωτών στα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας. Διαχρονικά φαίνεται πως το μεγαλύτερο πλήθος των αποφοίτων, απασχολούνται σε διάφορες περιοχές της Μακεδονίας (60,5%) και της Στερεάς Ελλάδας (16,6%) καθώς εκεί συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός βιομηχανιών, χωρίς να παρατηρείται κάποια ιδιαίτερη διαχρονική μεταβολή. Δε θα έπρεπε βέβαια να παραληφθεί το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια σημειώνεται ένα ποσοστό μετακίνησης στο εξωτερικό, λόγω των δυσμενών συνθηκών στη χώρα, που από μηδενικό πλέον αγγίζει περίπου 3%.

Πίνακας 4. Γεωγραφική κατανομή των μισθωτών στην επικράτεια (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Διαμερίσματα	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Μακεδονία	99	97	204	58,6	57,4	60,5
Στερεά Ελλάδα	29	27	56	17,2	16,0	16,6
Ήπειρος	2	6	6	1,2	3,6	1,8
Πελοπόννησος	5	7	12	3,0	4,1	3,6
Θράκη	6	3	10	3,6	1,8	3,0
Νησιά Αιγαίου	8	8	8	4,7	4,7	2,3
Θεσσαλία	11	8	19	6,5	4,7	5,6
Κρήτη	6	6	12	3,6	3,6	3,6
Κύπρος	3	0	1	1,8	0,0	0,3
Εξωτερικό	0	7	9	0,0	4,1	2,7
Σύνολο	169	169	337			

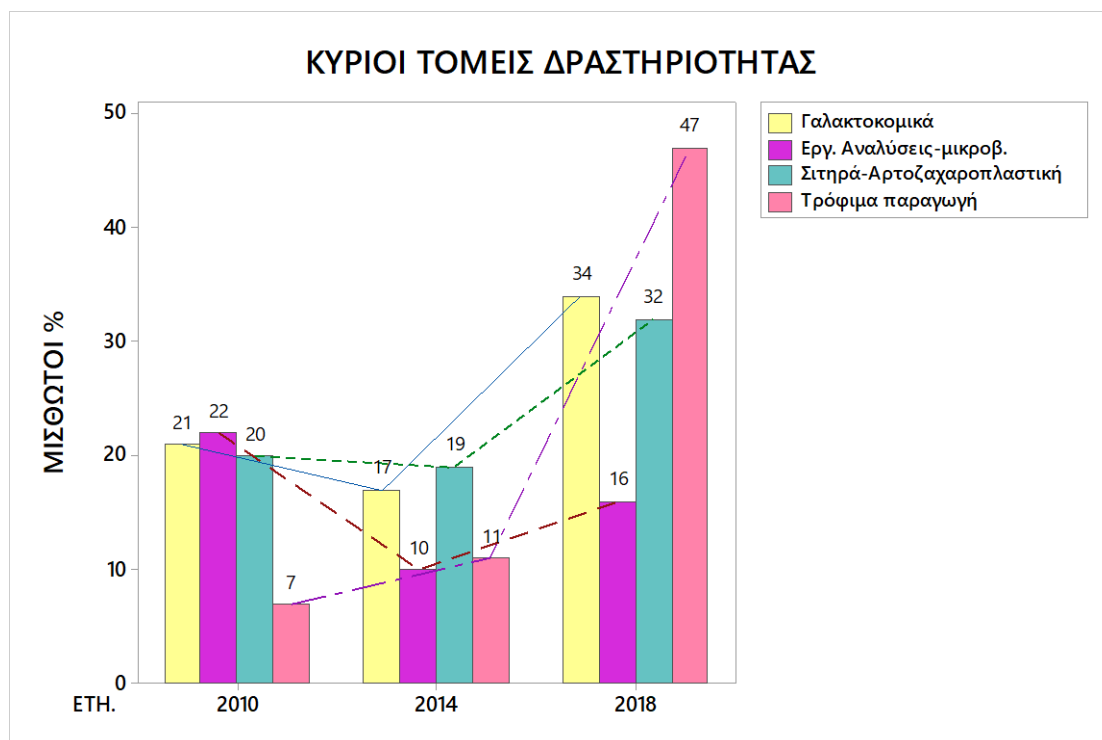
Στον Πίνακα 5 γίνεται μία κατανομή σχετικά με τον τομέα απασχόλησης. Παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό μισθωτών του Τμήματος απασχολούνται σε επιχειρήσεις που σχετίζονται με τα γαλακτοκομικά προϊόντα και τα σιτηρά-ζαχαροπλαστική (περίπου 10%) και σε άλλες βιομηχανίες σχετικές με την παραγωγή τροφίμων (περίπου 14%). Σημαντικό είναι πως ένα μεγάλο πλήθος ατόμων απασχολείται σε επιχειρήσεις μη σχετικές με τις σπουδές τους (περίπου 34%).

Πίνακας 5. Κατανομή των επιχειρήσεων σύμφωνα με τον τομέα δραστηριότητας.

Δραστηριότητα	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Γαλακτοκομικά	21	17	34	12,8	10,1	10
Ελαιόλαδο	5	5	10	3,0	3,0	2,9
Κρέας	10	7	9	6,1	4,1	2,6
Φρούτα-Λαχανικά	7	11	13	4,3	6,5	3,8
Συσκευασία	0	5	11	0,0	3,0	3,3
Πρόσθετα τροφίμων	8	7	7	4,9	4,1	2,1
Σιτηρά-Αρτοζαχαροπλαστική	20	19	32	12,2	11,2	9,4
Εμφιάλωση νερού	1	3	4	0,6	1,8	1,2
Χημικά προϊόντα	3	2	2	1,8	1,2	0,6
Τρόφιμα παραγωγή	7	11	47	4,3	6,5	13,8
Φάρμακα & καλλυντικά	6	6	13	3,7	3,6	3,8

Εργ. Αναλύσεις-μικροβ.	22	10	16	13,4	5,9	4,7
Αλιεύματα	5	1	3	3,0	0,6	0,9
Ζυθοποιία	2	1	0	1,2	0,6	0
Εκπαίδευση	10	13	22	6,1	7,7	6,5
Λοιπές (μη σχετικές)	37	51	117	22,6	30,2	34,4
Σύνολο	164	169	340			

Οι κύριοι τομείς απασχόλησης είναι τα γαλακτοκομικά, τα σιτηρά-ζαχαροπλαστική, τα εργαστήρια αναλύσεων και τα μικροβιολογικά εργαστήρια, και γενικότερα η παραγωγή τροφίμων. Πιο συγκεκριμένα η δραστηριότητα σε γαλακτοβιομηχανίες μειώθηκε από το 2010 στο 2014 παραμένοντας όμως σε υψηλό επίπεδο (10,1%) και έπειτα παρέμεινε σταθερή, όμοια και στα εργαστήρια αναλύσεων στα οποία σημειώθηκε αρκετά μεγάλη πτώση (13,4%, 5,9%, 4,7%). Η δραστηριότητα στα σιτηρά-ζαχαροπλαστική παρουσιάζει μια μικρή πτώση με την πάροδο των ετών ενώ αντίθετα υπάρχει μεγάλη αύξηση (9,5%) στην παραγωγή τροφίμων. Στο Σχήμα 4 που ακολουθεί δεν αναφέρονται όλοι οι τομείς δραστηριότητας λόγω των πολύ μικρών ποσοστών που τους αναλογεί.

Σχήμα 4. Δραστηριότητα επιχείρησης μισθωτών αποφοίτων για τις συνεντεύξεις 2010, 2014, 2018.

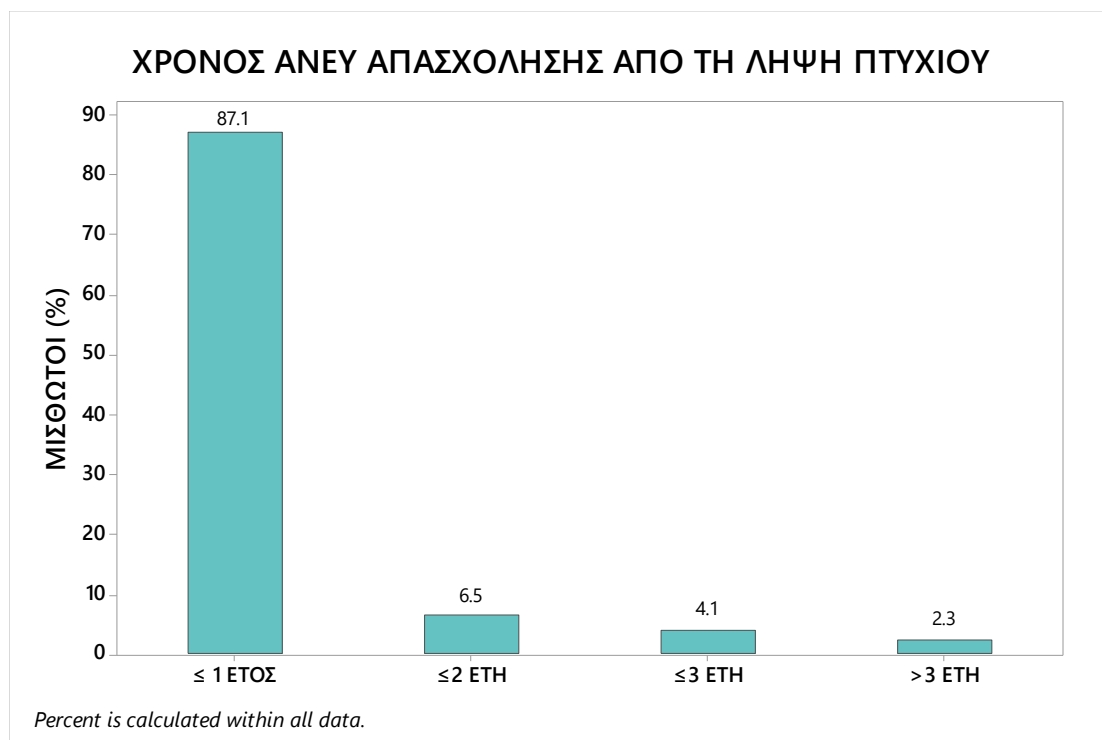

Στον Πίνακα 6 γίνεται μία κατανομή ως προς τον τρόπο αναζήτησης απασχόλησης των μισθωτών. Το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων αναζητά εργασία μέσω του φιλικού τους περιβάλλοντος (28,3%), καθώς και μέσω αγγελιών και αποστολής βιογραφικού (περίπου 12%). Αμέσως μετά ακολουθεί η εύρεση εργασίας μέσω διαγωνισμών (πχ ΑΣΕΠ). Πρέπει να τονιστεί πως υπάρχει αύξηση στα άτομα που παρέμειναν στο φορέα απασχόλησης όπου πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση, κυρίως κατά το έτος 2018. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει την αναγνώριση των γνώσεων από τους φορείς, που αποκτώνται κατά τη φοίτηση στο τμήμα.

Πίνακας 6. Κατανομή των τρόπων αναζήτησης απασχόλησης των μισθωτών αποφοίτων (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Τρόποι αναζήτησης	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Γραφείο Διασύνδεσης	5	1	2	2,8	0,5	0,5
Πρακτική Άσκηση	16	14	41	9,1	7,6	11,4
ΟΑΕΔ	0	9	7	0,0	4,9	1,9
Αγγελία	45	48	76	25,6	26,1	21,0
Φιλικό Περιβάλλον	52	51	102	29,5	27,7	28,3
ΑΣΕΠ	25	21	29	14,2	11,4	8,0
Διαδίκτυο	9	8	25	5,1	4,3	6,9
Βιογραφικό	10	15	44	5,7	8,2	12,2
Ημέρα καριέρας	1	1	0	0,6	0,5	0
Γραφείο εύρεσης εργασίας	4	2	0	2,3	1,1	0
Μέσω γνωριμιών	3	8	3	1,7	4,3	0,8
Μέσω καθηγητών	2	3	19	1,1	1,6	5,4
Κατ' ιδίαν	3	2	3	1,7	1,1	0,8
Σύλλογος αποφοίτων	1	1	10	0,6	0,5	2,8
Σύνολο	176	184	361			

Μεγάλος είναι ο αριθμός των αποφοίτων που βρίσκουν δουλειά σε σχετικά περιορισμένο χρονικό διάστημα μετά τη λήψη του πτυχίου τους. Πιο συγκεκριμένα οι μισθωτοί που έλαβαν μέρος στην έρευνα του 2018 εμφανίζονται να έχουν αποκτήσει την εργασία στην οποία βρίσκονται σε λιγότερο από ένα χρόνο, λόγω της μεγάλης απορρόφησης στην αγορά εργασίας. Πολλοί μάλιστα παρέμειναν στο χώρο εργασίας όπου τέλεσαν την Πρακτική τους άσκηση κατά τη διάρκεια φοίτησής τους στο Τμήμα (Σχήμα 5).

Σχήμα 5. Χρόνος άνευ απασχόλησης από τη λήψη πτυχίου μισθωτών στη συνέντευξη του 2018.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι θέσεις που καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι στις εταιρίες και αφορούν κυρίως απασχόληση στον ποιοτικό έλεγχο, χημικές αναλύσεις και στην παραγωγή (Πίνακας 7). Παρατηρείται ότι υπάρχει μείωση των ατόμων που απασχολούνται στον ποιοτικό έλεγχο και σε αναλύσεις, αποτέλεσμα το οποίο προκύπτει από τη μείωση της απασχόλησης των μισθωτών σε εργαστήρια αναλύσεων, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως. Επισημαίνεται ένα σταθερά μικρό ποσοστό απασχόλησης στην εκπαίδευση, αλλά και ένα υψηλό (40,2%) το οποίο αφορά δευτερεύουσες ασχολίες εκ των οποίων αρκετές δεν σχετίζονται με το αντικείμενο.

Πίνακας 7. Πεδίο δραστηριότητας των μισθωτών (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Θέση μισθωτού	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Ποιοτικός έλεγχος	57	51	89	35,2	29,5	26,3
Αναλύσεις	23	13	29	14,2	7,5	8,6
Παραγωγή	12	12	30	7,4	6,9	8,9
Τεχν. Τροφίμων	13	28	35	8,0	16,2	10,4
Εκπαιδευτικός	9	13	19	5,6	7,5	5,6
Λοιπά (μη σχετική)	48	56	136	29,6	32,4	40,2
Σύνολο	162	173	338			

Θετικό γεγονός κρίνεται το υψηλό ποσοστό (89,8%) της πλήρους απασχόλησης, το οποίο παρά την μικρή πτωτική του τάση, παραμένει αυξημένο συγκριτικά με τη μερική απασχόληση. Αρνητική είδηση όμως αποτελεί η αύξηση στο ποσοστό της μερικής απασχόλησης, η οποία οφείλεται στην προτίμηση συμβάσεων ορισμένου χρόνου από τις βιομηχανίες.

Η έλλειψη σχετικότητας με το αντικείμενο εργασίας αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό των μισθωτών (27,7%), αλλά αυξάνεται με τη πάροδο των χρόνων (Πίν. 8) (Σχήμα 6).

Πίνακας 8. Είδος απασχόλησης και συσχέτιση επαγγέλματος με το πτυχίο (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Απασχόληση	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Πλήρης	164	165	308	95,3	92,2	89,8
Μερική	8	14	35	4,7	7,8	10,2
Σύνολο	172	179	343			

Συσχέτιση	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Σχετική	139	125	248	81,3	74,0	72,3
Μη σχετική	32	44	95	18,7	26,0	27,7
Σύνολο	171	169	343			

Σχήμα 6. Ταύτιση απασχόλησης μισθωτών με το πτυχίο κατά τη συνέντευξη του 2018.

Σύμφωνα με τη τελευταία έρευνα διαπιστώνεται ότι είναι αυξημένο το ποσοστό των αποφοίτων που δηλώνουν δυσαρεστημένοι με το εργασιακό καθεστώς σε σχέση με το επίπεδο των σπουδών τους. Παρ' όλα αυτά ένα ποσοστό δείχνει αυξημένη ικανοποίηση κατά 5,5%, σε σχέση με προηγούμενα έτη (Σχήμα 7).

Η δυσαρέσκεια αυτή προφανώς οφείλεται στο μισθολογικό καθεστώς, στο οποίο παρατηρείται μία δραματική αύξηση κατά 36,3% στον κατώτατο μισθό των 800€ του μεγαλύτερου ποσοστού αποφοίτων, παράλληλα διαπιστώνεται σημαντική μείωση του αριθμού των αποφοίτων στις ενδιάμεσες κλίμακες των 801-2000€, όπως και των υψηλόμισθων (>2000€), οι οποίοι μειώνονται κατά 2,1%, συγκριτικά με τη προηγούμενη συνέντευξη (Σχήμα 8).

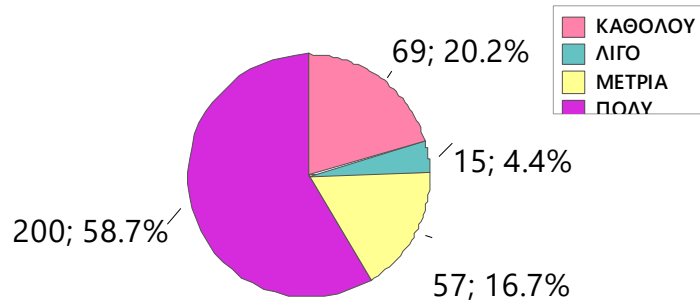
Πίνακας 9. Βαθμός ικανοποίησης απασχόλησης και ύψος αμοιβής μισθωτών (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Βαθμός ικανοποίησης	2010			2014			2018		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Καθόλου	14	31	69	8,2	18,6	20,2			
Λίγο	9	3	15	5,3	1,8	4,4			
Μέτρια	57	40	57	33,3	24,0	16,7			
Πολύ	91	93	200	53,2	55,7	58,7			
Σύνολο	171	167	341						

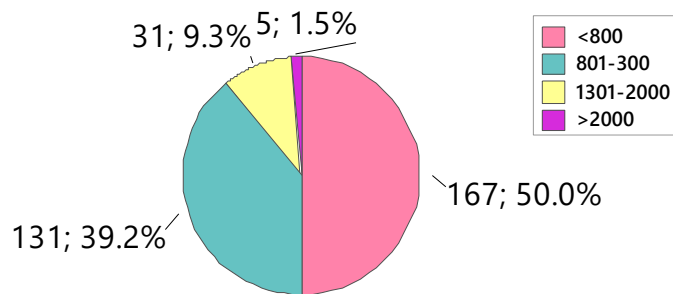
Ύψος αμοιβής	2010			2014			2018		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
<800	23	55	167	13,7	32,9	50,0			
801-1300	118	91	131	70,2	54,5	39,2			
1301-2000	26	15	31	15,5	9,0	9,3			
>2000	1	6	5	0,6	3,6	1,5			
Σύνολο	168	167	334						

ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

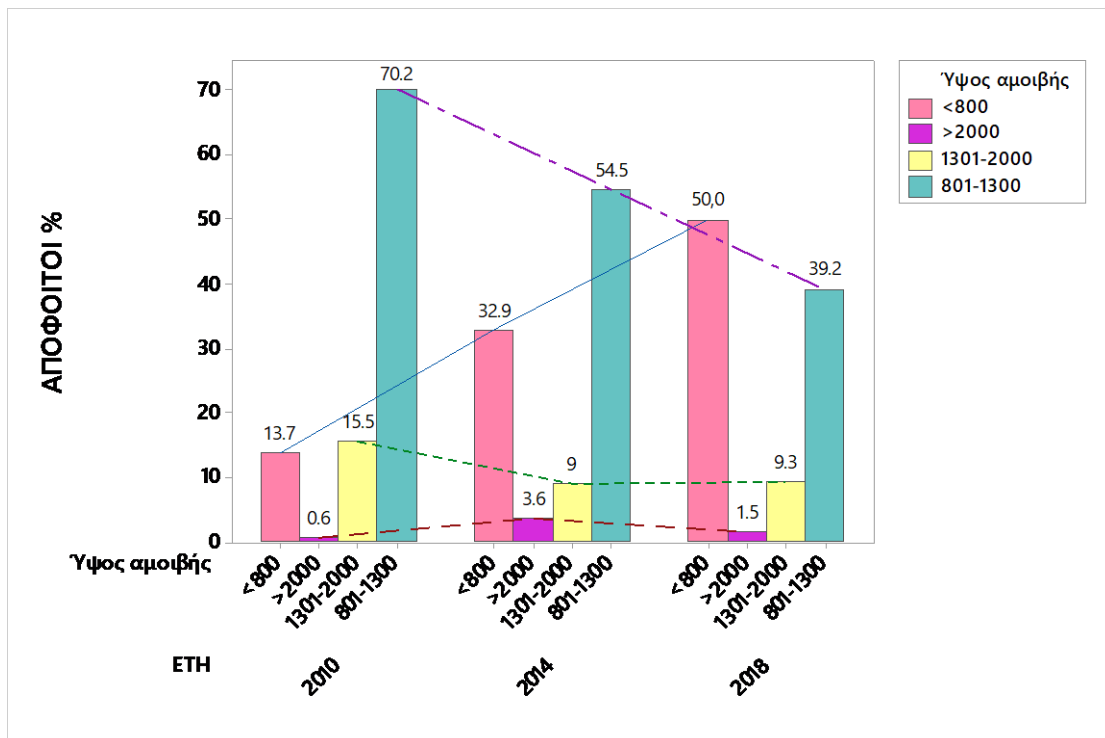
ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΥΨΟΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Σχήμα 7. Βαθμός ικανοποίησης στην απασχόληση των μισθωτών στις συνεντεύξεις του 2018.

Σχήμα 8. Απεικόνιση συσχέτισης ύψους αμοιβής μισθωτών στα τρία έτη συνεντεύξεων.

Οι απόφοιτοι ρωτήθηκαν επίσης υποθετικά αν θα στρέφονταν σε αναζήτηση νέας απασχόλησης δοθείσας ευκαιρίας (Πίν. 10). Ως κύρια αίτια για το 2018 προβάλλονται το χαμηλό ύψος των αποδοχών σε ποσοστό 38,5% κατά την τελευταία έρευνα, η έλλειψη συσχέτισης με το αντικείμενο σπουδών (20,3%), η απουσία υψηλών προσδοκιών (χωρίς φιλοδοξίες) και άλλα αίτια όπως οι αντίξοες συνθήκες εργασίας (17,6%) (Σχήμα 9).

Όπως απεικονίζεται και στο Σχήμα 10 διαχρονικά τα κύρια αίτια αναζήτηση νέας απασχόλησης εστιάζονται στις χαμηλές αποδοχές (35,8%, 39,7%, 38,5%)¹ καθώς και σε άσχημες συνθήκες εργασίας όπως βάρδιες (8,0%, 17,9%, 17,6%)¹. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η προτίμηση αναζήτηση νέας απασχόλησης προς εύρεση πιο κοντά στον τόπο διαμονής, λόγω αυξημένου χρόνου και κόστους μετακίνησης, ή και έλλειψης μεταφορικού μέσου (2,8%, 2,6%, 2,8%)¹.

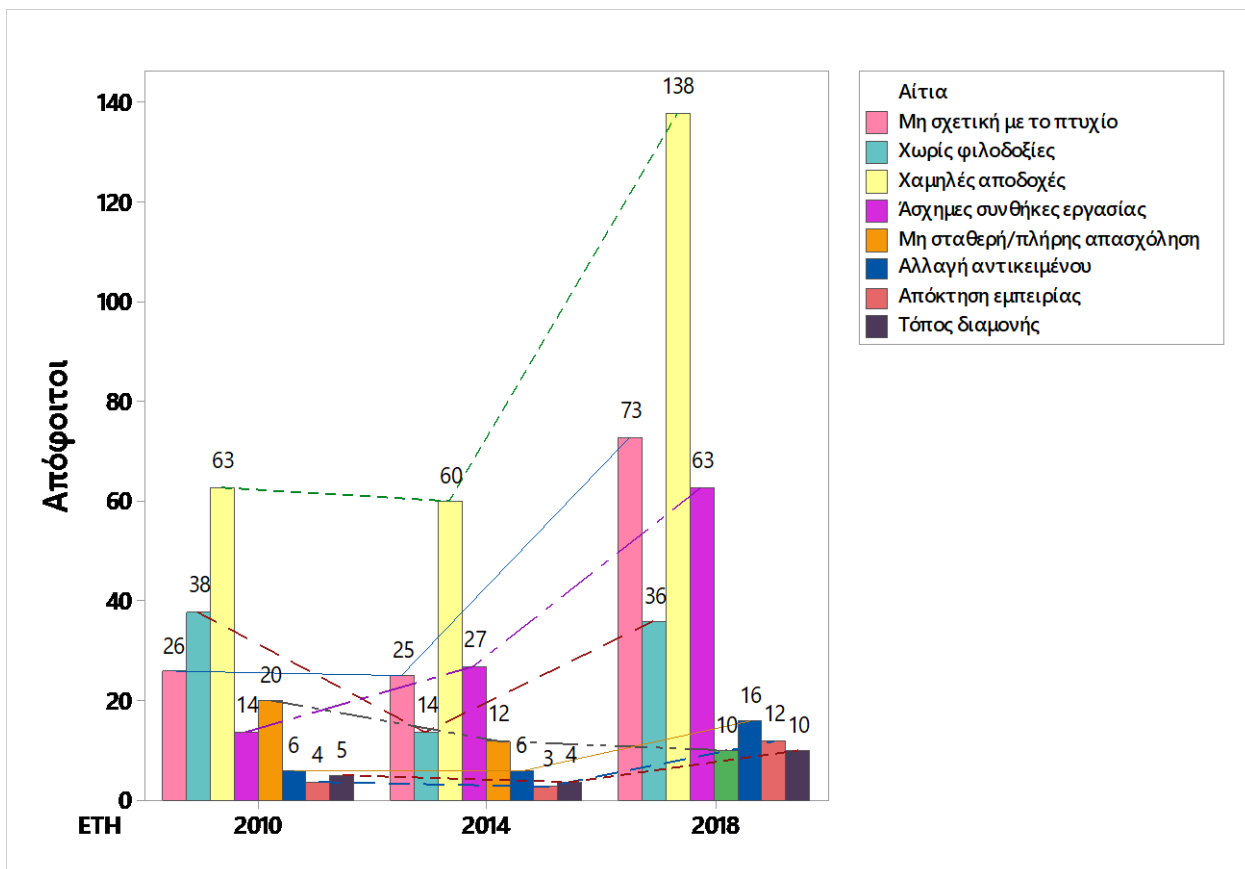
Πίνακας 10. Αίτια αναζήτηση νέας απασχόλησης (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Αίτια	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Μη σχετική με το πτυχίο	26	25	73	14,8	16,6	20,3
Χωρίς φιλοδοξίες	38	14	36	21,6	9,3	10,1
Χαμηλές αποδοχές	63	60	138	35,8	39,7	38,5
Άσχημες συνθήκες εργασίας	14	27	63	8,0	17,9	17,6
Μη σταθερή/πλήρης απασχόληση	20	12	10	11,4	7,9	2,8
Αλλαγή αντικειμένου	6	6	16	3,4	4,0	4,5
Απόκτηση εμπειρίας	4	3	12	2,3	2,0	3,5
Τόπος διαμονής	5	4	10	2,8	2,6	2,8
Σύνολο	176	151	358			

¹ Ποσοστά για τα έτη 2010, 2014, 2018 αντίστοιχα.

Σχήμα 9. Λόγοι αναζήτησης νέας απασχόλησης από τους μισθωτούς κατά τη συνέντευξη του 2018.

Σχήμα 10. Αίτια αναζήτησης νέας απασχόλησης μισθωτών αποφοίτων στα έτη των συνεντεύξεων.

4.3 Αυτοαπασχολούμενοι

Οι αυτοαπασχολούμενοι αποτελούν το 10,3% του δείγματος κατά την έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2018 και το 50% περίπου συνιστούν οικογενειακή επιχείρηση, ενώ αυτοδύναμα έδρασε το 42,6% (Πίν. 11). Η δεύτερη ενέργεια μειώθηκε κατά 12,6% από τη προηγούμενη έρευνα.

Οι απόφοιτοι ενισχύονται οικονομικά κυρίως από το οικογενειακό τους περιβάλλον με σταθερή αύξηση στα τρία έτη συνεντεύξεων (25,8%, 39,4%, 66,7%)¹. Η οικονομική επιχορήγηση μέσω τραπεζικών δανείων φαίνεται να έχει πτωτική τάση κατά τη διάρκεια της κρίσης από το έτος 2010 στο 2014 (19,4%, 9,1% αντίστοιχα) ενώ τα τελευταία τέσσερα χρόνια παρουσίασε μια μικρή αύξηση (11,1%) (Σχήμα 11). Επίσης, οι επιχειρήσεις των αυτοαπασχολούμενων με περισσότερους από δέκα εργαζόμενους, ενώ το έτος 2014 είχαν μειωθεί κατά το ήμισυ, τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν κατά 9,3%.

Πίνακας 11. Στατιστικά αποτελέσματα των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

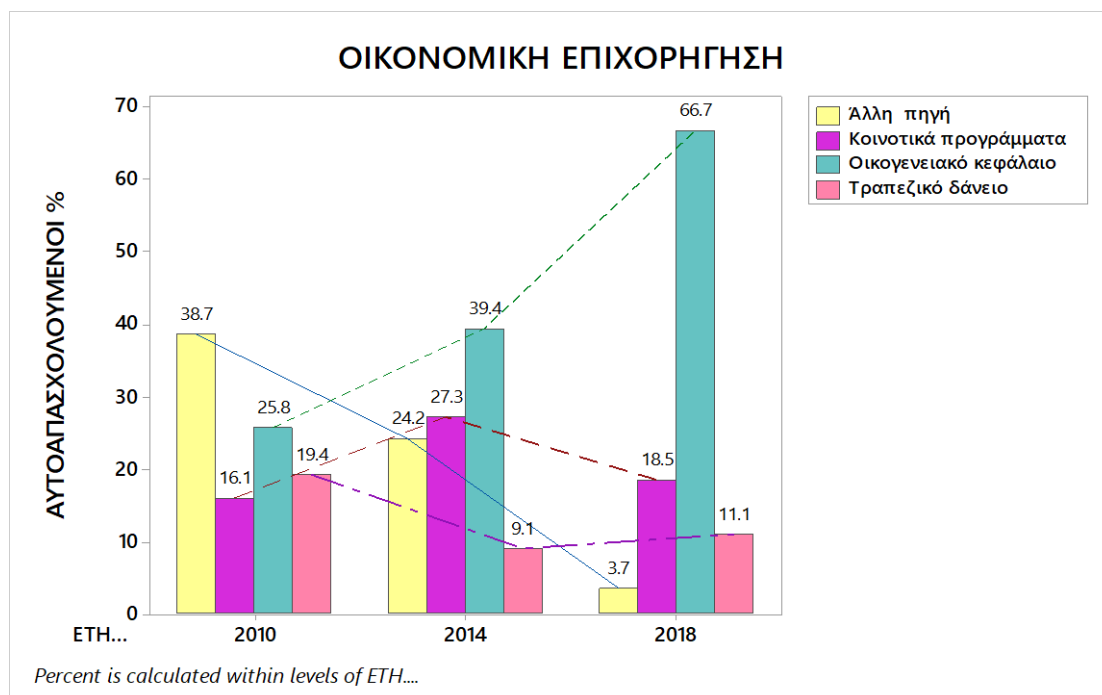
Είδος επιχείρησης	2010			2014			2018		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Οικογενειακή	9	11	27	34,6	37,9	50,0			
Αυτοδύναμη	12	16	23	46,2	55,2	42,6			
Άλλο	5	2	4	19,2	6,9	7,4			
Σύνολο	26	29	54						

Οικονομική επιχορήγηση	2010			2014			2018		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Οικογενειακό κεφάλαιο	8	13	18	25,8	39,4	66,7			
Τραπεζικό δάνειο	6	3	3	19,4	9,1	11,1			
Κοινοτικά προγράμματα	5	9	5	16,1	27,3	18,5			
Άλλη πηγή	12	8	1	38,7	24,2	3,7			
Σύνολο	31	33	27						

Αριθμός απασχολούμενων	2010			2014			2018		
	2010	2014	2018	2010	2014	2018	2010	2014	2018
1	12	8	24	50,0	33,3	46,1			
2-10	10	15	21	41,7	62,5	40,4			
>10	2	1	7	8,3	4,2	13,5			
Σύνολο	24	24	52						

¹ Ποσοστά για τα έτη 2010, 2014, 2018 αντίστοιχα.

Σχήμα 11. Πηγές οικονομικής ενίσχυσης για την ίδρυση επιχειρήσεων αυτοαπασχολούμενων.

Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα, οι αυτοαπασχολούμενοι στρέφουν τις επιχειρήσεις που δημιουργούν, σε διαφορετικό αντικείμενο, μη σχετικό με τα τρόφιμα (59,4%). Σε σχέση με τη γεωγραφική τοποθεσία της επιχείρησης, ο μεγαλύτερος αριθμός συναντάται στην Μακεδονία (51,5%) και τη Θεσσαλία (26,5%).

Πίνακας 12. Συσχέτιση επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης με το πτυχίο και γεωγραφική τοποθεσία των αυτοαπασχολούμενων (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Συσχέτιση	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Σχετική	17	15	28	68,0	51,7	40,6
Μη σχετική	8	14	41	32,0	48,3	59,4
Σύνολο	25	29	69			

Διαμερίσματα	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Μακεδονία	13	13	35	52,0	44,8	51,5
Στερεά Ελλάδα	2	1	1	8,0	3,4	1,5
Ήπειρος	0	0	4	0,0	0,0	5,9
Πελοπόννησος	1	1	3	4,0	13,8	4,4
Θράκη	1	4	3	4,0	13,8	4,4
Νησιά Αιγαίου	0	0	3	0,0	0,0	4,4
Θεσσαλία	5	6	18	20,0	20,7	26,5
Κρήτη	1	0	1	4,0	0,0	1,5
Εξωτερικό	1	0	0	4,0	0,0	0,0
Νησιά Ιονίου	1	1	1	4,0	3,4	1,5
Σύνολο	25	29	68			

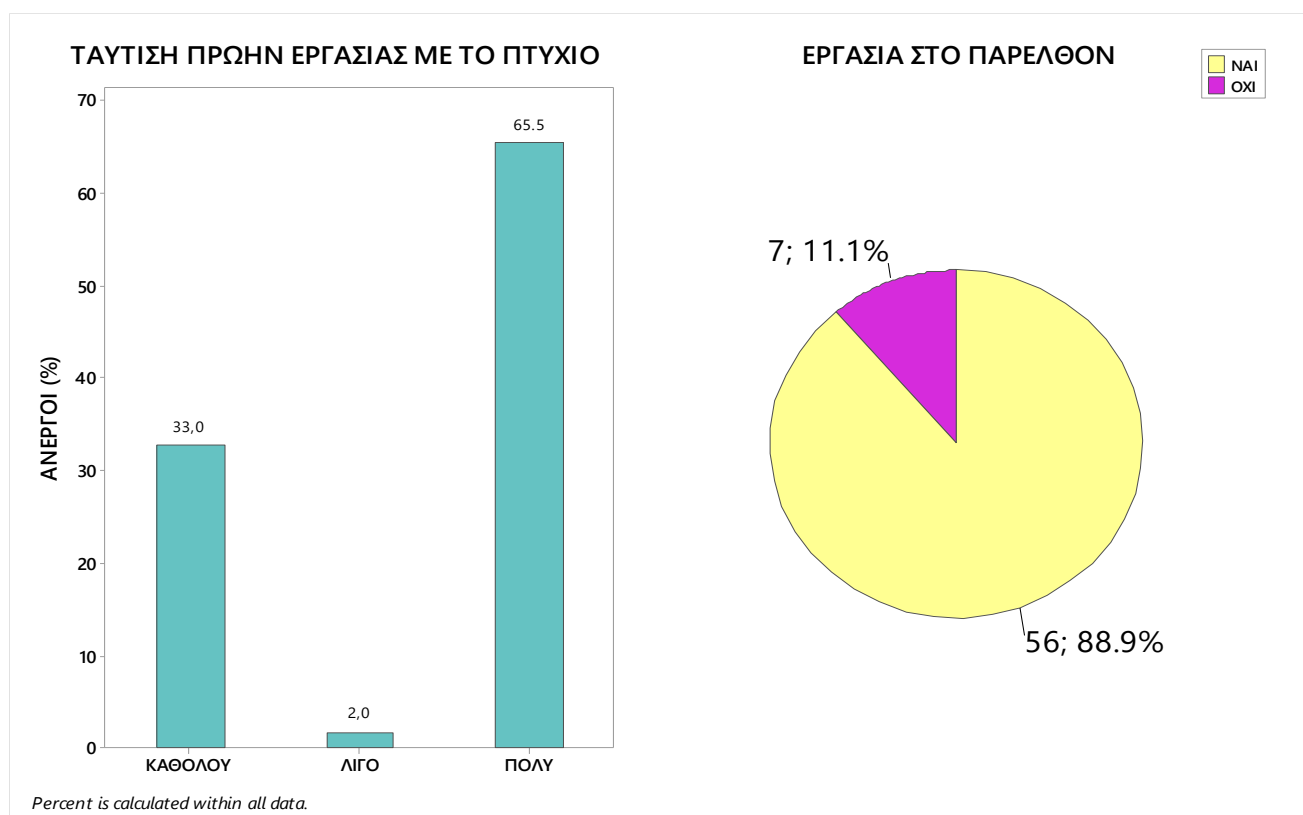
4.4 Άνεργοι

Το ποσοστό των ανέργων έχει μειωθεί κατά 12,5% από το έτος 2014. Παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των ανέργων (88,9%) έχει απασχοληθεί για κάποιο χρονικό διάστημα σε σχετική εργασία με το αντικείμενο των σπουδών (67,3%), ή μη (32,7%) (Πίν. 13) (Σχήμα 12).

Πίνακας 13. Στατιστικά αποτελέσματα των ανέργων αποφοίτων (αριθμητικές και ποσοστιαίες συχνότητες).

Απασχόληση μετά την απόκτηση πτυχίου	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Ναι	30	57	56	69,8	80,3	88,9
Όχι	13	14	7	30,2	19,7	11,1
Σύνολο	43	71	63			

Συσχέτιση απασχόλησης με το πτυχίο	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Σχετική	21	36	37	67,7	63,2	67,3
Μη σχετική	10	21	18	32,3	36,8	32,7
Σύνολο	31	57	55			

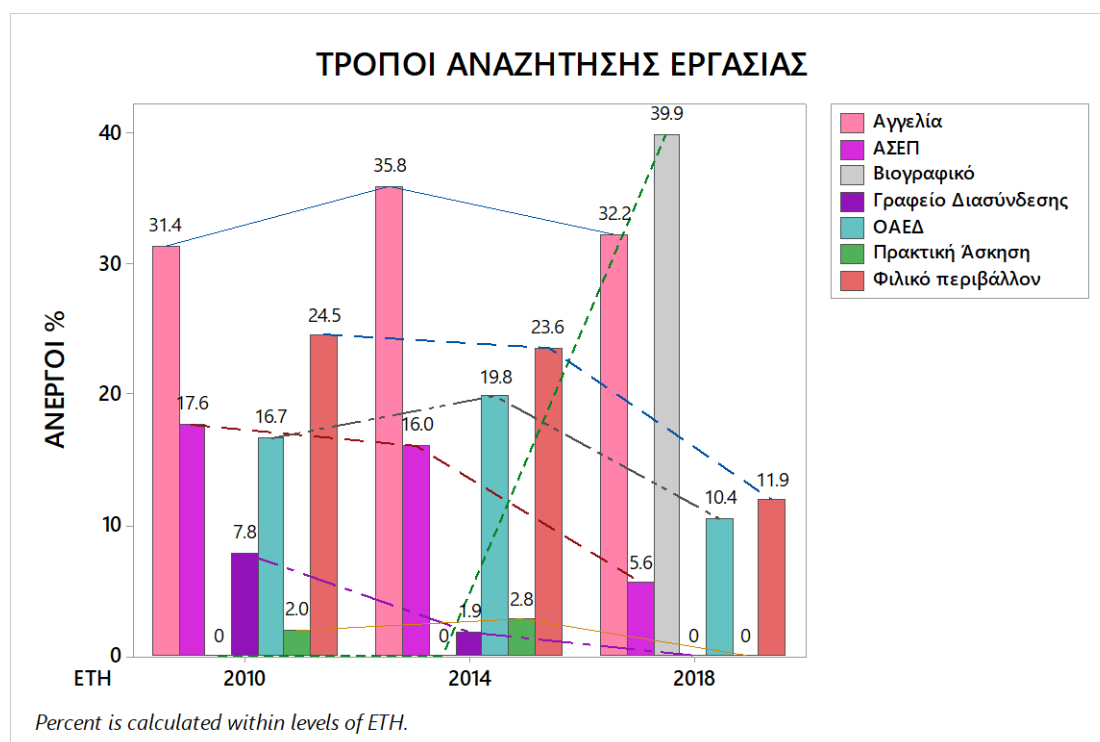

Σχήμα 12. Παρελθοντική εργασία των ανέργων αποφοίτων κατά τη συνέντευξη του 2018.

Οι άνεργοι απόφοιτοι αναζητούν απασχόληση χρησιμοποιώντας ίδια μέσα με τους μισθωτούς. Συγκεκριμένα, πιο δημοφιλές κανάλι εύρεσης απασχόλησης διαχρονικά είναι η αναζήτηση μέσω αγγελιών (περίπου 33%), ενώ σημειώνεται ραγδαία αύξηση στην αποστολή βιογραφικών (+39,9%). Παράλληλα, υπάρχει μείωση αυτών που προσφεύγουν στον ΟΑΕΔ από το 2014 στο 2018 (19,8% σε 10,4%) και σε εύρεση εργασίας μέσω διαγωνισμών από 17,6% σε 5,6% (Πίν. 14). Μηδενική είναι η αναζήτηση εργασίας μέσω του Γραφείου Διασύνδεσης και της Πρακτικής Άσκησης καθώς όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω πολλοί είναι οι φοιτητές που μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης συνεχίζουν την εργασία στον ίδιο φορέα απασχόλησης (Σχήμα 13).

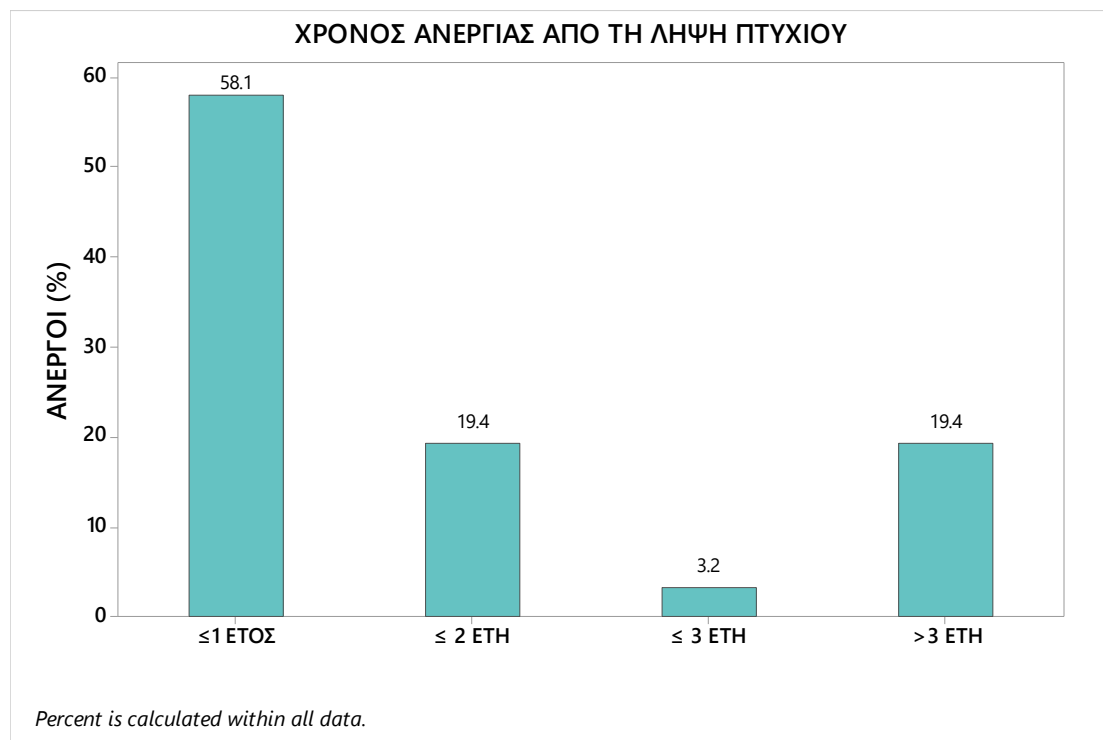
Πίνακας 14. Τρόποι αναζήτησης εργασίας ανέργων.

Τρόποι αναζήτησης εργασίας	2010	2014	2018	2010	2014	2018
Γραφείο Διασύνδεσης	8	2	0	7,8	1,9	0,0
Πρακτική Άσκηση	2	3	0	2,0	2,8	0,0
ΟΑΕΔ	17	21	15	16,7	19,8	10,4
Αγγελία	32	38	46	31,4	35,8	32,2
Φιλικό περιβάλλον	25	25	17	24,5	23,6	11,9
ΑΣΕΠ (Διαγωνισμοί)	18	17	8	17,6	16,0	5,6
Βιογραφικό	0	0	57	0,0	0,0	39,9
Σύνολο	102	106	143			

Σχήμα 13. Τρόποι αναζήτησης εργασίας διαχρονικά των ανέργων αποφοίτων.

Στο Σχήμα 14 απεικονίζεται το χρονικό διάστημα ανεργίας των αποφοίτων μετά την απόκτηση πτυχίου. Είναι φανερό ότι οι περισσότεροι άνεργοι απόφοιτοι βρίσκουν δουλειά σε λιγότερο από ένα χρόνο αποδεικνύοντας έτσι την αυξημένη ζήτηση σε πτυχιούχους της ειδικότητας της Τεχνολογίας Τροφίμων.

Σχήμα 14. Χρόνος ανεργίας αποφοίτων από τη λήψη πτυχίου κατά τη συνέντευξη του 2018.

4.5 Άεργοι

Στη κατηγορία των άεργων συμμετείχαν 39 άτομα σε ποσοστό 7,9% του δείγματος για το 2018, αυξημένους από την προηγούμενη έρευνα κατά 2%. Εδώ συναντώνται σε υψηλά ποσοστά άτομα επιβαρυμένα με επιπλέον σπουδές (μεταπτυχιακά, κατατακτήριες εξετάσεις), άτομα που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία και άτομα με οικογενειακές υποχρεώσεις (κυρίως εγκυμοσύνη).

Πίνακας 15. Λόγοι μη αναζήτησης απασχόλησης άεργων.

Λόγοι μη αναζήτησης εργασίας	2010	2014	2018
Ανάληψη σπουδών (Μεταπτυχιακό- Διδακτορικό)	4,8	5,6	7,9
Οικονομική αυτοδυναμία			
Οικογενειακές υποχρεώσεις			
Ανάγκη ξεκούρασης (Ταμείο ανεργίας)			
Στρατιωτική θητεία			

4.6 Σύγκριση αποτελεσμάτων με τα ποσοστά άλλων τμημάτων

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα των άλλων τμημάτων του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων προκύπτει όπως βλέπουμε και στον Πίνακα 16 πως το μεγαλύτερο ποσοστό συνολικά των αποφοίτων του ΑΤΕΙΘ απασχολείται και ακολουθούν οι απόφοιτοι του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων με επίσης αυξημένο ποσοστό. Στη συνέχεια, με λίγο μικρότερο απορρόφηση εμφανίζονται οι χημικοί μηχανικοί και οι γεωπόνοι. Σχετικά με τα ποσοστά ανεργίας θα έλεγε κανείς ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά κατέχουν οι Γεωπόνοι και οι χημικοί μηχανικοί όμως σε αρκετά χαμηλότερες τιμές. Τα μικρότερα ποσοστά αντιστοιχούν στους Τεχνολόγους Τροφίμων καθώς επίσης και στους απόφοιτους των υπόλοιπων τμημάτων του ΑΤΕΙΘ. Τα ποσοστά αδράνειας κυμαίνονται περίπου στο 10% σε όλα τα τμήματα με μικρότερο ποσοστό αυτό των Τεχνολόγων που ανέρχεται στο 7,9%.

Πίνακας 16. Σύγκριση αποτελεσμάτων μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΕΩΠΟΝΟΙ	ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	ΑΤΕΙΘ	ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝ. ΤΡΟΦ.
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	60,5	72,0	88,5	79,2
ΑΝΕΡΓΟΙ	31,4	16,8	7,4	12,9
ΑΔΡΑΝΕΙΣ	8,1	11,2	-	7,9

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν είναι ακριβείς οι χρονολογίες πραγματοποίησης των άλλων ερευνών καθώς και η αξιοπιστία του δείγματος που χρησιμοποιήθηκε σε αυτές οπότε ενδέχεται τα αποτελέσματα να μην είναι αληθή και η σύγκριση να μην είναι αντιπροσωπευτική.

5. Συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη πρόκειται για την τρίτη μελέτη του συγκεκριμένου Έργου. Η πρώτη αφορούσε το έτος 2010, η δεύτερη το έτος 2014 και η τρίτη και τωρινή πραγματοποιείται τα δύο προηγούμενα έτη σε συνδυασμό με το έτος 2018 και με έμφαση σε αυτό. Τα αποτελέσματά της είναι άξια ιδιαίτερης προσοχής αφού απεικονίζουν την τρέχουσα κατάσταση που σχετίζεται με την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Από την περιγραφική στατιστική των μεταβλητών του ερωτηματολογίου προκύπτουν σημαντικά χαρακτηριστικά για το προφίλ των αποφοίτων του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΑΤΕΙΘ.

Τα σπουδαιότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από την παρούσα έρευνα για τα τρία έτη (2010, 2014, 2018) παρουσιάζονται παρακάτω:

- Στις εσωτερικές μεταπτυχιακές σπουδές σημειώνεται αύξηση 3,2%.

Μισθωτοί

- Η απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων είναι διαχρονικά σταθερή και μικρότερη του ενός έτους από τη λήψη πτυχίου.
- Η σχετικότητα της απασχόλησης με το αντικείμενο σπουδών έχει αυξηθεί με την πάροδο των χρόνων και ανέρχεται σε 73%.
- Ο βαθμός ικανοποίησης των εργαζομένων από την εργασία τους είναι 75,4%.
- Οι αμοιβές για το 50% των απασχολούμενων κυμαίνονται κάτω από 800€.
- Οι κυριότεροι λόγοι αναζήτησης νέας εργασίας είναι οι χαμηλές αποδοχές (38,5%), οι δυσμενείς συνθήκες απασχόλησης (17,6%) και οι υψηλότερες φιλοδοξίες (10,1%).

Αυτοαπασχολούμενοι

- Το 50% εργάζεται σε οικογενειακή επιχείρηση.
- Το 66,7% ενισχύθηκε οικονομικά από οικογενειακό κεφάλαιο.
- Το 86,5% των επιχειρήσεων απασχολεί λιγότερο από 10 άτομα.
- Το 40,6% των επιχειρήσεων σχετίζεται με το αντικείμενο σπουδών.

Άνεργοι- Άεργοι

- Το 67,3% έχει εργαστεί στο παρελθόν σε ομοειδές αντικείμενο.
- Η αναζήτηση για εργασία πραγματοποιείται μέσω αγγελιών και αποστολής βιογραφικών.
- Το μέσο διάστημα ανεργίας είναι λιγότερο από ένα έτος.
- Το 7,9% των αποφοίτων είναι άεργοι λόγω εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας, εγκυμοσύνης, μεταπτυχιακών σπουδών.

5.1 Προτάσεις για τη βελτίωση μελλοντικής έρευνας

Για την εξαγωγή καλύτερων αποτελεσμάτων θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα πιο αναλυτικό ερωτηματολόγιο όπου θα γίνεται καλύτερος διαχωρισμός ως προς τη δραστηριότητα της επιχείρησης ώστε να είναι πιο ξεκάθαρη η συσχέτισή της με το πτυχίο (η κατηγορία “παραγωγή τρόφιμα” περιλαμβάνει μεγάλο εύρος βιομηχανιών). Θα μπορούσαν επίσης να ενταχθούν κατηγορίες όπως η συμβουλευτική επιχειρήσεων, οι επιστήμονες R&D και οι εργαζόμενοι στη μαζική εστίαση. Άλλη μια διορθωτική ενέργεια θα ήταν στην ερώτηση “Θέση που κατέχετε” καθώς έννοιες όπως “ποιοτικός έλεγχος” και “τεχνολόγος τροφίμων” συχνά ταυτίζονται. Επιπλέον, στην κατηγορία “τρόποι αναζήτησης εργασίας”, θα πρέπει να γίνει καλύτερη κατηγοριοποίηση.

Να σημειωθεί επίσης πως τα άτομα που ερωτώνται στις συνεντεύξεις θα πρέπει να διαχωρίζονται σε κοινά από παλιότερες συνεντεύξεις και νέα, για να υπάρχει καλύτερη παρακολούθηση της επαγγελματικής τους πορείας με σκοπό η έρευνα να έχει πιο αξιόπιστα αποτελέσματα.

6. Βιβλιογραφία

Ελληνική

Koiliias C., Kostoglou V., Garmpis A., Heijden B., (2011). The Incorporation of Graduates from Higher Technological Education into the Labor Market, *Journal of Service Science and Management*, **4**, 86-6

Kostoglou V., Adamidis P., (2011). Analyzing the employability of higher education graduates and detecting the effecting factors, Thessaloniki

Κοίλιας Χ., Κώστογλου Β., Τουρνά Ε., Γαρμπής Α., Τόλης Β., (2010). Διερεύνηση και Ανάλυση της Απασχόλησης των Αποφοίτων ΤΕΙ, Αθήνα

Κώστογλου Β., Βασιλακόπουλος Μ., Ζαφειρόπουλος Κ., Τσικριτζής Λ., (2007). Η Απορρόφηση των Αποφοίτων του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης στην Αγορά Εργασίας, Θεσσαλονίκη

Βαβάτση Ν., Γεωργίου Χ. Ε., (2006). Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Α.Π.Θ στην αγορά εργασίας, Γεωπονική Σχολή, Θεσσαλονίκη

Βαβάτση Ν., Γεωργίου Χ. Ε., (2006). Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Α.Π.Θ στην αγορά εργασίας, Τμήμα Χημικών Μηχανικών, Θεσσαλονίκη

Καραμεσίνη Μ., (2008). Η απορρόφηση των πτυχιούχων πανεπιστημίου στην αγορά εργασίας, Πανελλαδική έρευνα στους απόφοιτους των ετών 1998-2000, Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα

Ξενόγλωσση

Saguy I. S., Roos Y. H., Cohen E., (2018). Food engineering and food science and technology: Forward-looking journey to future new horizons. *Innovative Food Science & Emerging Technologies*, **47**, 326-334

Διαδίκτυο

<http://edujob.gr/arthrografia/epaggelmata-me-mellon-tomeas-trofimwn> , 2019

<https://insuranceworld.gr/17936/eidiseis/oikonomia-politikoi/anthektikos-stin-krisi-oklados-poton-ke-trofimon/> , 2019

<https://www.lifo.gr/now/greece/78351> , 2019

<https://www.newsbeast.gr/greece/ekpaideusi/arthro/1870944/prooptikes-gia-tous-apofitous-ton-tmimatou-chimias> , 2019

http://www.petet.org.gr/pages/?p=5370&fbclid=IwAR1QWWAEs3yNP-nVKpyXdP6AyBVUsLcVTvcM52OA2QLNcVWnJ8VfeIM_YQ , 2019

<https://www.pwc.com/gr/en/publications/greek-thought-leadership/the-food%20&%20beverage-sector-in-greece.pdf> , 2019

Παραρτήματα

Παράρτημα 1.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΤΕΙ

A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥ

1. Ονοματεπώνυμο: _____
2. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα
3. Έτος Εισαγωγής: _____ 16. Έτος Αποφοίτησης : _____
4. Βαθμός Πτυχίου:
Καλώς Λίαν καλώς Άριστα
5. Έχετε παρακολουθήσει ή παρακολουθείτε Μεταπτυχιακές σπουδές;
Ναι στην Ελλάδα Ναι στο εξωτερικό Όχι

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

6. Ποια είναι η εργασιακή σας κατάσταση σήμερα;

- **Μισθωτός**

Επωνυμία επιχείρησης ή Υπηρεσίας: _____

Πόλη: _____

Δραστηριότητα επιχείρησης ή Υπηρεσίας: _____

Θέση που κατέχετε: _____

Είδος απασχόλησης: Πλήρης απασχόληση Μερική απασχόληση

- **Αυτοαπασχολούμενος**

Επωνυμία επιχείρησης ή Υπηρεσίας: _____

Πόλη: _____

Δραστηριότητα επιχείρησης ή Υπηρεσίας: _____

- **Άνεργος**

A) δεν έχω απασχόληση και βρίσκομαι στο στάδιο της αναζήτησης

B) δεν αναζητώ απασχόληση στην παρούσα φάση για λόγους όπως στρατιωτική θητεία, οικιακή απασχόληση κλπ (Άεργοι)

B1. ΜΙΣΘΩΤΟΣ

7. Η σημερινή σας απασχόληση αντιστοιχεί στο πτυχίο του Τεχνολόγου Τροφίμων;
Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ
8. Πώς βρήκατε την σημερινή σας εργασία;
Από το Γραφείο Διασύνδεση του ΤΕΙ
Μέσω της Πρακτικής Άσκησης
Από τον ΟΑΕΔ
Από Αγγελία
Από το φιλικό ή οικογενειακό μου περιβάλλον
Μέσω Διαγωνισμού
Περιγράψτε άλλη διαδικασία _____
9. Σε πόσο διάστημα μετά την αποφοίτηση σας βρήκατε την πρώτη σας σχετική με το πτυχίο απασχόληση;
Μήνες _____ Έτη _____
10. Είστε ικανοποιημένος/η από την απασχόληση σας
α. όσον αφορά στο αντικείμενο εργασίας σας, σε σχέση με το επίπεδο των σπουδών σας;
Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ
β. το ύψος των αμοιβών σας κυμαίνεται (καθαρές αμοιβές):
Έως 800 ευρώ Από 801 ως 1300 ευρώ Από 1301 ως 2000 ευρώ
>2000 Δεν απαντώ
11. Για ποιούς λόγους θα αναζητούσατε μία άλλη απασχόληση;
Η εργασία μου δεν είναι σχετική με τις σπουδές μου
Η εργασία που έχω δεν ικανοποιεί τις φιλοδοξίες μου
Οι αποδοχές μου δεν με ικανοποιούν
Αναφέρετε άλλες αιτίες _____

B2. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΣ

12. Η επιχείρηση που έχετε
Είναι οικογενειακή επιχείρηση;
Είναι επιχείρηση που ξεκινήσατε μόνος σας μετά την αποφοίτηση σας από το ΤΕΙ;
Άλλο;
13. Για να δημιουργήσετε την επιχείρηση σας ενισχυθήκατε οικονομικά από
Οικογενειακά Κεφάλαια;
Τραπεζικό Δάνειο;
Επιχορήγηση από Κοινωνικά Προγράμματα Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας;
Άλλη πηγή;
14. Ποιος είναι ο αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρηση σας ;
_____

B3. ΑΝΕΡΓΟΣ

15. Μετά την απόκτηση του πτυχίου σας για πόσο διάστημα είστε άνεργος:

Μήνες _____ Έτη _____

16. Έχετε εργαστεί στο παρελθόν μετά την απόκτηση του πτυχίου σας; Ναι
Όχι

17. Αν ναι η απασχόληση σας ήταν σχετική με τις σπουδές σας στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων;

Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ

18. Ποίες είναι οι ενέργειες που κάνετε για να βρείτε απασχόληση;

Από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ

Μέσω της Πρακτικής Άσκησης

Από τον ΟΑΕΔ

Από Αγγελίες

Από το φιλικό ή οικογενειακό περιβάλλον

Μέσω Διαγωνισμού (π. χ. ΑΣΕΠ)

Άλλη διαδικασία διαδικτυο, ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

19. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους κατά την γνώμη σας δεν βρίσκετε εργασία;

.....
.....
.....

20. Αναφέρετε το λόγο για τον οποίο δεν αναζητείτε εργασία

.....
.....
.....

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ

.....
.....

